

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani
Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 19. maja 1934.

Štev. 56.

Nepotrebna skrb zaradi stanovske politike trgovstva

V svojem gospodarskem delu je objavilo »Jutro« iz gospodarskih krogov članek, ki naj bi bil nekak odgovor na skopljanski kongres in njegove resolucije glede stanovske politike, ki jo zahteva trgovstvo. Čeprav radi priznamo, da ima »Jutro« članek dosti tehtnih in uvaževanja vrednih misli, ima pa tudi to napako, da strelja daleč čez cilj. Prepričani pa smo tudi, da »Jutro« člankar svojega članka sploh ne bi napisal, če bi preje mogel prečitati Kavčičev referat o važnosti stanovskih organizacij, ker bi potem takoj spoznal, da je bila vsa njegova skrb, zaradi katere je njegov članek nastal, čisto odveč.

Vsled načelne važnosti predmeta in iz razloga, da se ne bi naš molk napačno tolmačil, pa moramo na »Jutro« članek odgovoriti tudi nekoliko obširneje, da bo stališče trgovstva pravilno pojasnjeno in potrjeno.

Predvsem pa moramo konstatirati eno: Jugoslovansko — in še zlasti slovensko — trgovstvo ne skuša najti rešitve iz sedanje gospodarske krize po nobenem tujem receptu. Ne Mussolinijev korporacijski, ne Hitlerjev zenačevalni sistem nista kažipot za jugoslovansko trgovstvo. Jugoslovanski narod ima čisto svoje potrebe in čisto svojo razvojno pot in zato mora tudi čisto na svoj način najti rešitve iz sedanje gospodarske stiske. In tega se jugoslovansko trgovstvo v polni meri zaveda, zato hoče iz naroda ven ustvariti sistem, ki bo najbolj odgovarjal njegovi razvojni stopnji in ki more najhitreje prinesiti narodu blagostanje. Zato pa je tudi napačna vsaka argumentacija z napakami ali težavami fašizma ali hitlerizma, ker se ta argumentacija jugoslovanskega trgovstva sploh ne tiče.

Če pa ostajamo le na jugoslovanskih tleh in če le z jugoslovanskega stališča motrimo današnji položaj v Jugoslaviji, potem mora ne le trgovstvo, temveč vsak objektivno opazovalec priznati, da ne bi bil naš položaj nikdar tako težaven, če bi se posvečala pri nas večja skrb gospodarski politiki in gospodarskim vprašanjem. Samo popolno omalovaževanje vseh gospodarskih problemov je moglo povzročiti sedanje težko stanje in zato ni drugega zdravlila in ni druge pomoči, ko da sedaj toliko bolj posvečamo svojo pozornost gospodarskim vprašanjem, kolikor smo jim preje posvečali premalo. To potrebo pa dejansko spoznava in čuti tudi vsa jugoslovanska javnost. Prav nikjer se danes ne diskutira o čisto političnih vprašanjih, temveč povsodi so v ospredju zanimanja debate o gospodarskih vprašanjih. Kako rešiti naš izvoz, kako povečati kupno moč prebivalstva, kako reformirati našo upravo, da bo gospodarsko delovala, kako spraviti naše denarništvo v normalno poslovanje, kako rešiti preči problem brezposelnosti, kako najti ljudem nove zasluzke, samo takšna in podobna gospodarska vprašanja zanimajo danes javnost.

Vsa ta vprašanja so naravno tudi politična vprašanja, ki bi jih morale reševati tudi politične stranke. Toda ni krivda gospodarskih strank, če politične stranke niso doslej pokazale nobenega pravega razumevanja za ta vprašanja, če so se zanimale predvsem le za strogo in dostikrat silno ozka politična vprašanja. To izključno zanimanje političnih strank za samo politična vprašanja je šlo celo tako daleč, da se po svojem gospodarskem programu sploh niso politične stranke med seboj razlikovale, če izvzamemo one majhne razlike, ki pa so izvirale le iz različne socialne strukture njih volivstva. V glavnem pa so imele vse naše politične stranke več ali manj podobne gospodarske programe, če je sploh mogoče o njih govoriti.

Ker torej politične stranke niso pokaza-

Občni zbor Ljubljanske borze

V borznih prostorih je bil v petek popoldne občni zbor Ljubljanske borze za blago in vrednote. Občni zbor je otvoril in vodil podpredsednik borze dr. Slokar. Otvorja 9. redni občni zbor in konstatira njegovo sklepčnost, ker je od 135 borznih članov zastopanih na občnem zboru 94. Pozdravlja vse navzočne, zlasti pa: zastopnika banske uprave dr. Marna, zastopnika Zbornice za TOI, njenega predsednika Ivana Jelačina, zastopnika Zveze trgovskih združenj, njenega predsednika Josipa Kavčiča, zastopnika Društva veletrgovcev in industrijevce ravnatelja Jerasa, predsednika Ljubljanskega združenja trgovcev Karla Sossa, zastopnika Zveze industrijevcev gen. tajnika inž. Šukljeja in zastopnike tiska. Posebej pozdravlja še borznega komisarja pomočnika fin. direktorja Spindlerja.

Za zapisnikarja imenuje gg. Gostiča in Campo, za overovatelje zapisnika pa dr. Basaja, Zdenka Kneza, Borisa Hribarja.

Nato poda dr. Slokar kratko predstveno poročilo. Gospodarska kriza je sicer zavzela ves svet, toda drugod se vsaj bore proti krizi in so zato tudi že dosegli pozitivne uspehe. Pri nas pa se ni skoraj nič storilo in kar se je storilo, je bilo prekasno. Zato se v polni meri pridružuje zahtevam gospodarskih krogov, da se že prične pri nas izvajati prava gospodarska politika in zlasti, da se že skliče gospodarski svet. Vse upanje stavi na našega vladarja in njegovo pomoč in zato kliče živijo kralju Aleksandru. (Živio-klici.)

Predsednik Dragotin Hribar je sporočil, da mora iz zdravstvenih razlogov odločiti predsedstvo borze. Globoko obžalujemo odstop predsednika, saj je od vsega početka deloval za ustanovitev in za napredek naše borze. Koncesijska listina za borzo se glasi tudi na njegovo ime. Za vse njegovo veliko delo v korist borze mu izrekamo svojo globoko zahvalo in naša želja in naše upanje je, da nam ostane njegova naklonjenost in njegova pomoč ohranjena še naprej.

Svoje mesto kot predsednik finančnega odbora je nadalje odložil ravnatelj Gogala. Tudi njegov odstop nad vse obžalujemo in se mu iskreno zahvaljujemo za njegovo intenzivno delo v korist

le potrebnega zanimanja za gospodarska vprašanja, so morali gospodarski krogi sami pričeti misliti na reševanje vedno bolj perečih in ostrih gospodarskih vprašanj. Najboljši ključ za reševanje gospodarskih vprašanj pa daje stanovska politika. Kajti stanovi so pri gospodarski politiki direktno zainteresirani in jasno je, da more biti dobra samo ona gospodarska politika, ki odgovarja interesom stanov. Če se hoče pravilno usmeriti naša izvozna politika, potem je jasno, da morajo pri določanju te politike imeti naši izvozniki in producenti za izvoz namenjenega blaga odločilno besedo. Če hočemo spraviti v red naš denarni trg, potem se pač morajo upoštevati interesi vseh denarnih zavodov, vseh dolžnikov in vlagateljev, sploh vseh, za katerih denar gre pri reševanju krize našega denarništva. In podobno je pri vseh drugih vprašanjih.

Gospodarski stanovi so zahtevali, da se vsa strogo gospodarska vprašanja rešujejo v gospodarskem svetu, ki pa žal kljub jasnemu zakonskemu predpisu še danes ne obstoja. Izkušnja je le v preveliki meri dokazala, da je bila zahteva gospodarskih krogov le preveč utemeljena, ker so se vse uredbe in vsi predpisi, ki so se izdali mimo in brez gospodarskih krogov, izkazali ne le kot nezadostni, temveč celo kot direktno slabi. Zato je edina rešitev, da se prično gospodarska vprašanja reševati edino le v gospodarskem svetu in s sode-

lovanjem vseh stanovskih organizacij naših gospodarstvenikov.

Gospodarski svet pa ne more obstojati, če hoče res izvrševati svoje funkcije, na drugi podlagi, ko na stanovski. Kajti njegova naloga je, da najde za vsako vprašanje takšno rešitev, ki odgovarja utemeljenim interesom vsakega stanu in ki je postulat vsega gospodarstva. To pa je mogoče le, če so v gospodarskem svetu zastopani vsi stanovi, če se s sodelovanjem vseh najde ona rešitev, ki pri vsem varovanju posebnih interesov vsakega stanu vendarle odgovarja potrebam celotnega gospodarstva.

Da pa pride do tako plodonosnega dela, pa je treba, da so v gospodarskem svetu pravi zastopniki stanov in zato je bistvena zahteva trgovstva, da stanovi sami po svojih stanovskih organizacijah določajo člane gospodarskega sveta. Z imenovanimi člani, ki dostikrat nimajo niti najmanjšega kontakta s stanovskimi organizacijami, kaj šele, da bi imeli njih zaupanja, ni pomagano. Pomagano je le z zastopniki, ki vsled svojega dela za napredek svojega stanu uživajo tudi njegovo popolno zaupanje.

Čisto odveč je tudi skrb, da bi nastale težave vsled številčne neenakosti posameznih stanov. Takšne težave morejo nastati le v političnih vprašanjih, ne pa v gospodarskih, a na politično polje gospodarski svet sploh ne bi posegal. Še najmanj pa bi mogle nastati kakšne težave med zastop-

niko trgovine in kmetijstva. Trgovstvo se čisto dobro zaveda, da je tudi njegovo blagostanje odvisno od blagostanja kmeta in zato bo trgovstvo vedno za to, da se plačilna moč kmetovalca dvigne. Zato pa ima trgovstvo tudi popolno razumevanje za vse kmetске težnje in ne bo nikdar ugovarjalo niti eni zahtevi kmetovalca, ki more dvigniti njegovo blagostanje. Seveda pa odklanja trgovstvo vsak poizkus, da bi se pomagalo enemu stanu na očitno škodo drugega. Takšne enostranske rešitve niso nikomur v korist, ker ne odgovarjajo oni rezultanti, ki nastaja kot imperativ dobre gospodarske politike iz upoštevanja vseh posebnih interesov vsakega stanu.

Stanovska politika, kakor jo propagira in hoče trgovstvo ter vsi gospodarski krogi, ima samo en cilj, da se reši gospodarska kriza, da se začne v Jugoslaviji zdrava gospodarska politika, da pride za političnim vendar enkrat tudi do gospodarskega osvobođenja jugoslovanskega naroda. Na podlagi teh, vsemu narodu skupnih gospodarskih interesov pa hoče trgovstvo doseči tudi združitev vseh narodnih sil, da sodelovanje vseh konstruktivnih sil v narodu ne bo le pobožna želja, temveč realno dejstvo, ki bo na vso moč dvignilo tempo razvoja jugoslovanskega naroda.

Zato pa je tudi stanovska politika gospodarskih krogov kateksohen državna politika, ki ne more biti nikdar dovolj hitro uresničena.

ga odbora, da občni zbor predlagano bilanco potrdi, borznemu svetu pa podeli razrešnico. Oba predloga je občni zbor soglasno usvojil.

Podpredsednik dr. Slokar imenuje nato volivno komisijo, nakar se je takoj prešlo na volitve, ki so dale ta rezultat: Soglasno so bili izvoljeni v borzni svet: Boris Hribar, J. Josip Kavčič, Ferdo Niklsbacher, Rihard Skubec, Andrej Šarabon, Rihard Schwinger, dr. Djuka Vrbančič.

V finančni odbor: Ivan Gregorc, Janjo Jovan, Anton Kralj, Josip Ljubič, Anton Soršak.

V razsodišče: Ivan Avsenek, dr. Mirko Božič, Stanko Florjančič, Janko Jovan, Zdenko Knez, Fran Medič, Evald Popovič, Fran Stupica, Leo Blinc, inž. Bogdan Ferlinec, Karel Soss, Josip Verlič.

Konstituiranje borznega sveta

Takoj po občnem zboru borze je bila prva seja novega borznega sveta, ki je soglasno izvolil za predsednika dr. Ivana Slokarja, za podpredsednika pa predsednika Zbornice Ivana Jelačina ter generalnega ravnatelja TPD Riharda Skubeca.

Posebne legitimacije za obiskovalce raznih prireditelj v državi

Železniško ministrstvo je izdalo za obiskovalce raznih prireditelj, kakor velesejmov, kongresov in podobno, za katere je dovoljena znižana vožnja, posebne legitimacije, na podlagi katerih se morejo kupiti vozne karte po znižani ceni. Železniška uprava je izdala za vsako vrsto znižanih voženj posebne legitimacije in sicer: legitimacije zelene barve za 50% znižano vožnjo samo na povratek, rmenne za 50% znižano vožnjo v obe smeri in rožnate za 75% znižane vožnje. Te legitimacije se prodajajo po 5 Din. Prodajati se smejo samo onim potnikom, katerim je izdana vozna karta in samo za obisk onih prireditelj, za katere je dovolilo prometno ministrstvo znižano vožnjo.

V Franciji raste draginja

Francoski listi obširno pišejo o draginji, ki je v zadnjem času nastala in ki je zlasti občutna vsled znižanja uradniških plač. Kupna moč teh je zato dvakratno znižana, vsled česar je navedoval promet. Nekateri listi predlagajo, da prične francoska vlada akcijo za prisilno znižanje cen.

Zunanja trgovina

Izvoz goveje živine in perutnine v Italijo

Ceprav so bile italijanske uvozne carine na živino s 1. majem zelo zvišane, vendar je bil naš izvoz živine v Italijo še precej živahen. To pa vsled tega, ker se je dvignila cena živine v Italiji za 20 centesimov pri kilogramu. Tako se je plačevala v Milanu ocarinjena goveja živina po 2.20 do 2.00 lir za kg žive teže.

Naš glavni konkurent na govejem trgu je Madjarska. Njen uvoz goveje živine se je zlasti povečal v mesecu aprilu. Povečala pa je svoj uvoz tudi Rumunija.

Jugoslavija je izvozila v Italijo marca meseca 561 konj, 2023 goved in 764.000 glav perutnine. Madjarska pa je v istem času izvozila 331 konj, 3333 goved in 48.906 glav perutnine, dočim je Rumunija izvozila 1234 goved in 39.439 perutnine.

V aprilu je izvozila Jugoslavija: 306 konj, 2860 goved in 601.958 perutnine, Madjarska 83 konj, 6183 goved in 93.410 perutnine, Rumunija pa 2037 goved in 41.320 perutnine. Ker je po rimskem sporazumu nad vse verjetno, da bo Italija še naprej pospeševala uvoz madjarske živine, je nevarnost, da nas Madjarska popolnoma potisne iz italijanskega trga. Zelo pospešuje madjarski izvoz živine v Italijo tudi izvozna premija, ki jo je lanj uvedla Madjarska za izvoz goveje živine.

Na našem trgu je povpraševanje za izvozno govejo živino nekoliko večje in se je tudi cena nekoliko popravila, da se plačuje živina po 4.50 do 6 Din za kg žive teže.

Adria prasek je boljši

Italijanska trgovinska bilanca je visoko pasivna

V prvih štirih mesecih je Italija uvozila blaga za 2642 milijonov lir, izvozila pa za 1675 mil. lir, da znaša deficit skoraj eno milijardo lir. Lansko leto je v istem času Italija uvozila blaga za 2531 milijonov, izvozila pa za 1979 milijonov lir, da je znašal deficit samo 563 milijonov lir. Položaj se je torej v italijanski zunanji trgovini znatno poslabšal.

Velika napetost med Anglijo in Japonsko

Angleški trgovinski minister Runciman je v pogovoru z japonskim londonskim veleposlanikom izjavil, da je trgovinska vojna med Japonsko in Anglijo ter njenimi dominioni neizogibna, če bi se Japonska še nadalje upirala mednarodni ureditvi tekstilnega izvoza. Runciman je podal to izjavo po seji ministrskega sveta in zato smatrajo, da je angleška vlada trdno odločena, da izrečeno grožnjo tudi izvrši, pa čeprav se angleški trgovci in bankirji trudijo, da bi preprečili odprt konflikt z Japonsko.

Trgovinska pogajanja z Bolgarsko bodo v kratkem zaključena, kakor je izjavil vodja bolgarske delegacije Kušev. Sporazum je potreben samo še radi nekaterih podrobnosti.

Slanina, gnjat in zaklana perutnina, ki se uvaža v Anglijo, mora imeti znak porokla.

Nova jugoslovanska tarifa za uvoz iz Bolgarske stopi v veljavo dne 21. maja.

Japonska zunanja trgovina je v dobi do 10. maja narasla za 23%, v primeri z lanskim prometom pa za 8%. Izvoz na najnovejšje pridobljene trge (Srednjo in Južno Ameriko, Sirijo, Afriko, Palestino in Turčijo) je zrasel za 16%.

Dvig v železni industriji amer. Združenih držav se nadaljuje in že dosega 60% kapacitete.

Nad 10.000 domačih in tujih tvrdk v 670 kartelih našteva »Českoslovaška knjiga kartelov« po uradnem registru.

Spremembe luksuznega davka

»Službene novine« z dne 16. maja t. l. objavljajo te spremembe in dopolnitve uredbe o odmeri in plačilu luksuznega davka.

Čl. 1.

V seznamu luksuznih predmetov se spremene in dodajo nove zaporedne številke, kakor sledi:

Car. zapor. tar. št. št. Vrsta blaga

iz 34/2	4	Cvetlice za okras ali nakit, razevele ali v popkih; listje in vejice s cvetjem in plodi, če je vse to posamezno ali vezano v vence ali šopke in če presega vrednost 100 Din za kos; davek plača proizvođač in pri uvozu. Kmetovalci kot proizvajalci so oproščeni od tega davka, če prodajajo neposredno iz prve roke in če ne prodajajo poleg svojih še druge proizvode.
---------	---	---

132	12	Navadni bomboni, cukrčki, ratluk (rakatlocum), alva (halva), sadje, razen južne povrtine, senena sladkana in kandirana po večji ceni od 20 Din za kg. Davek plača proizvođač in pri uvozu.
-----	----	--

133	13	Fini bomboni (t. zv. svileni), napolnjeni z marmelado, čokolado in drugim; fondanti brez čokolade, marcipan, gelées, pralinés, južno sadje, seme za začimbe, lubod od južnega sadja — sladkani ali kandirani, vse, če je cena večja od 20 Din za kg. — Plača davek proizvođač in pri uvozu.
-----	----	---

iz 134	14	Čokolada in njeni surogati v ploščah ali kosih, masa iz kakaoa ter blago čisto ali deloma iz kakaove mase, čokolade ali njenih surogatov po ceni nad 35 Din za kg. Plača: proizvođač in pri uvozu.
--------	----	--

iz 474	69/1	Slike na platnu, lesu, navadnih kovinah in njih zlitinah, papirju in kamnu v vrednosti nad 1000 Din razen osnovnih umetniških in znanstvenih. Plača proizvođač in pri uvozu.
--------	------	--

iz 478	71/1	Kopalnice iz porcelana, marmorja in brušenega stekla ko tudi kadi in kamni iz istega materiala. Plača proizvođač in pri uvozu.
--------	------	--

iz 586/2	91/1	Izdelki iz železa v zvezi s finim in najtinejšim materialom in plemenitimi kovinami razen strojnih delov, ki se carinijo po tej tar. št. Plača davek proizvođač in pri uvozu.
----------	------	---

iz 683/3	93/1	3.) ročni vozički za vožnjo otrok, slabotnih in bolnih, v vrednosti nad 1000 Din; 4.) ročne sani za vožnjo in sport, v vrednosti nad 500 dinarjev. Plača davek: proizvođač in pri uvozu.
----------	------	--

688	96/1	Plošče, krožki (kotur) in valjarji za mehanske aparate za sviranje; plača proizvođač in pri uvozu.
-----	------	--

699	96/2	Plošče in valjarji za fonografe, gramofone, parlografe, diktafone in podobne aparate. Davek plača: proizvođač in pri uvozu.
-----	------	---

Člen 2.

Iz seznama luksuznih predmetov se črta blago iz zaporedne št. 5/1 (c. t. št. 23) in iz zapored. št. 66 (car. tar. št. 462) — brez okrasov in slik.

Ne smatrajo se kot luksuzni predmeti, ki so navedeni v seznamu luksuznih predmetov, ki pa služijo po uredbi o obleki vojski in mornarici kot predpisna oprema oficirjev ali kraljeve garde. Prav tako se ne smatrajo za luksuzno blago predmeti, ki se uporabljajo po obstoječih zakonskih predpisih kot del uniforme drugih drž. in samoupravnih nameščencev in katero uniformo morajo nositi v službi ali izven nje.

Čl. 3.

Kot luksuzni predmeti se ne smatrajo niti oni v seznamu navedeni predmeti, ki se proizvajajo v hišnem obrtu onih oseb, ki te samostojno opravljajo po krajevnih običajih poleg lastnega hišnega gospodinjstva, brez pravice na sprejemanje naročil, sami ali s pomočjo rodbinskih članov v prostorih svojega stanovanja.

Čl. 4.

Te spremembe so veljavne, ko so objavljene v »Službenih novinah« (to je od 16. maja dalje).

Ljubljanski velesajem zaseden

XIV. Ljubljanski velesajem od 30. maja do 10. junija je kljub svojemu obsegu, ko meri razstajni prostor 40.000 m², popolnoma zaseden. Na velesajmu bodo zastopane vse panoge domače produkcije. Posebno bogate bodo razstave pohištva, tekstilnega blaga, usnja in obutve, strojev vseh vrst, avtomobilov, kovinske industrije, živil, kemične industrije ter papirne stroje. Tudi inozemstvo bo letos močno udeleženo, posebno Nemčija, kar je že posledica nove trgovinske pogodbe z Jugoslavijo. Grčija se letos prvič uradno udeleži Ljubljanskega velesajma. V okviru grške razstave sodeluje 89 grških podjetij in bo ta razstava nudila popoln pregled grške produkcije, ki pride za izvoz v poštev. Tako bo letošnji Ljubljanski velesajem zelo bogat in zanimiv, njegovo pestrost pa bodo še povzdignile razne specialne razstave.

Konkurzi in prisilne poravnave

Odpravljen je konkurz o imovini tvrdke P. Ladstätter & sinovi, tvornice slamnikov in klobukov v Domžalah, ker ni kritja za stroške postopanja, ker ni noben upnik založil predumuja za stroške konkurznega postopanja. — Nadalje je odpravljen konkurz trgovca Krieka Franca v Celju, ker je bila razdeljena vsa masa.

V zadevi trgovke Čepič Cilke v Ljubljani se določa za razpravljanje in sklepanje o prisilni poravnavi narok na dan 25. maja ob pol 9. Konkurznim upnikom III. razreda predlaga prezadolženka 10% sodno ugotovljenih terjatev v šest mesečnih obrokih po pravnomočni odpravi konkurza.

Opozorilo trgovcem, ki žele stopiti v stik s holandskimi tvrdkami

Trgovinsko-industrijska zbornica v Zagrebu opozarja vsa trgovska podjetja, da ne stopijo v noben stik s tvrdkama »The Novelty Co.« ali »Fimex Cie.« iz Walkenburga, ker sloni poslovanje V. E. A. Lambertya, ki se predstavlja kot zastopnik teh tvrdk, na sleparijah. Navedeni je skušal z lažljivimi anoncami stopiti v stik z jugoslovanskimi trgovci.

Nad eno milijardo izgub na delavskih mezdah

V sredo je bila v Beogradu konferenca delojemalskih in delodajalskih organizacij o brezposelnosti delavstva. Iz Ljubljane sta se udeležila konference predsednik Zveze industrijalcev nar. posl. Krejčí, za Delavsko zbornico pa Jakomin. Konferenca je vodil predsednik centralnega odbora za posredovanje dela dr. Marij Krmpotić. ki je uvodoma podal tudi z dokumenti temeljito podprt referat o našem vprašanju brezposelnosti. Naglasil je, da je z novim finančnim zakonom narejen pomemben korak za pomoč brezposelnim, ker je zagotovljena delavcem, ki so bili zadostno dobro zavarovani, brezposelna podpora za dobo 20 tednov. Podpora znaša maksimalno 15 Din na dan. Dr. Krmpotić je mnenja, da brezposelnost pada in da se gospodarsko stanje polagoma zboljšuje. Po njegovih podatkih so zaslužili delavci v času največje gospodarske prosperitete, to je v l. 1930 nad 5 milijard na leto. V letu 1931 je padel ta zaslužek za 250 milijonov, v letu 1932 se je znižal za eno milijardo in v l. 1933 pa je padel že za poldruge milijardo. 110.103 manj zaposlenih delavcev je izgubilo na plačah okoli 870 milijonov, dočim so bile zaslenim delavcem znižane mezde za okoli 520 milijonov. More se trditi, da se bližamo stabilizaciji razmer na mnogo nižjem standardu in da se naša industrija razvija na podlagi naravnost kolonialnih mezd.

Daljša debata se je razvila glede števila brezposelnih. Številka 300.000 brezposelnih, ki jo navajajo delavske organizacije, je na vsak način previsoka. Natančno število pa je zelo težko ugotoviti, ker se nahajamo v fazi paverizacije vasi, ko prehaja kmetstvo prebivalstvo v proletariat.

Sklenjeno je bilo, da se izdajo posebne delavske legitimacije, na podlagi katerih se bo skušalo ugotoviti pravo število brezposelnega mestnega in fabričnega ter kmetskega brezposelnega delavstva. Končno je bilo storjenih še več resolucij za omiljenje brezposelnosti.

Italija onemogoča naš izvoz konzervirane ribe

Svojo nam neprijazno politiko je prenesla Italija, kakor vse kaže, tudi na gospodarsko polje. Po zvišanju carin na les in po raznih preferencah za avstrijsko, in madjarsko blago, skuša sedaj škodovati našemu izvozu še s premijami. Tako je te dni povišala premijo za izvoz rib v Avstrijo na Din 663.50 za 100 kil. Rib dobivajo naše tvornice samo premijo 30 Din za sto kil, je jasno, da ne morejo več konkurirati z italijanskimi in da bo zato avstrijski trg za naše konzervirane ribne tvornice zaprt. Ves jugoslovanski konzum konzerviranih rib znaša okoli 15.000 zabojev na leto, dočim znaša kapaciteta naših tvornic okoli 100.000 zabojev. Vsaka tvornica mora dati na leto najmanj 4000 zabojev, da se režija sploh izplača. Če preneha izvoz ribjih konzerv v Avstrijo, potem bodo morale vse naše tvornice silno zmanjšati proizvodnjo, kar mora imeti za revno ribiško prebivalstvo v Primorju naravnost obupne posledice. Potrebno bi bilo zato, da bi se pri nas konzum ribjih konzerv povečal, kar bi bilo mogoče, če bi se prevoz sveže in konzervirane ribe pocenil in da ne bi ta več veljala kot luksuzen predmet. Odpraviti bi bilo nadalje posebne občinske uvoznine na ribo in povrnuti tvornicam carino, ki so jo plačale za pločevino in druge predmete, ki se zopet izvažajo. Povečati bi bilo tudi treba premije za izvoz rib. Vojska bi nadalje mogla dati vsaj enkrat na mesec vojakom eno konzervo rib. Tako bi bilo mogoče, da bi se konzum ribe pri nas dvignil in bi se obvarovala važna produkcijska panoga. Pripomniti je, da je konzum ribe pri nas silno majhen, da potrošimo na leto na glavo prebivalca komaj četrtilne, dočim potroši Anglija 25 kg, Nemčija pa 10 kg rib.

KLIŠARJE
vseh vrst po fotografijah ali risbah izveščuje najsolidnejše

KLIŠARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DAJMATINOVA 13

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitek.

DOBAVA — PRODAJA

Strojni oddelek Direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 23. maja ponudbe o dobavi 100 kg klobučevine. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.)

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 24. maja ponudbe o dobavi 20 gumijevih cevi in 500 kg karbida.

Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 26. maja ponudbe o dobavi ricinovega olja; do 30. maja pa o dobavi 295 m gumijastih cevi in 1000 zagostk.

Tehnični razdelek sreskega načelstva v Mariboru-levi breg razpisuje prvo javno pismeno licitacijo za dobavo gradbenega materiala za regulacijska dela na reki Muri na dan 26. maja ob 11. v pisarni razdelka. Dobaviti je 37.790 fašin za 164.429 Din, 1.665 m betonskega kamna za 284.715 Din, 324 pilotov za 1620 Din in 17.803,40 kilogramov žgane žice št. 42 ter 284 kg žgane žice št. 20 v znesku 74.718,44 Din.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 28. maja ponudbe o dobavi raznega orodja.

Dne 29. maja bo pri Komandi granične trupe v Skoplju licitacija za dobavo pisarniškega in knjigoveškega materiala.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 29. maja ponudbe o dobavi jekla in jeklene pločevine, 142 kg usnja, 60 kg medenine, 15.000 kg železne pločevine, 130 kg cinkove pločevine, 400 kg cinkovih plošč, 1500 kg cinka v blokkih, 100 kg sivčene pločevine, 130 kg svineca v blokkih, 57 kg kositra za spajanje, 200 kg kositra v blokkih, 100 kg niklja, 100 kg aluminija ter o dobavi raznega orodja; do 30. maja o dobavi 1000 kg svinčenega minija in raznega električnega materiala; do 31. maja pa o dobavi 1800 m³ kisika ter bakrenega in medenastega materiala.

Dne 26. maja bo pri Upravi drž. monopolov, odelenje pa predelavo, ofertna licitacija za dobavo 569.225 kg raznega papirja.

Dne 6. junija bo pri skladišču 1. oddelka Vojnotehničnega zavoda v Sarajevu ofertna licitacija za dobavo 7400 zavrtkov železnih zavrtnejev.

Razno

Gradbeno ministrstvo je odobrilo potrebne kredite za zgradnjo avtomobilske ceste od Beograda do Subotice. Nova cesta bo del velikega avtomobilskega omrežja, ki naj veže velika evropska mesta. Kdaj dobimo v Sloveniji podobno cesto?

Društva, zadruga in ustanove, ki so oproščene s posebnim zakonom plačila takse, morajo na vsako vlogo na državno oblast pritisniti žig s to vsebino: »Oproščen... od plačevanja takse na podlagi čl. ... zakona z dne...« Brez tega natisa morajo vse svoje vloge kolkovati.

Prometu je bila izročena nova 8 km dolga železnica Kosovo polje—Priština. S tem je plodni okolici Prištine dana možnost za nov gospodarski razvoj.

Državna hipotekarna banka zgradi v Kragujevcu novo poslopje za svojo agencijo.

Prvi motorni vlaki so bili izročeni v promet na progah Osjek—Vinkovci in Osjek—Vrpolje.

Pravilnik o učnih zavodih in šolah, katerih izpničevala deloma ali popolnoma nadomestujejo učno dobo v trgovskih obratih ter pravilnik o teh šolah je izdal trgovski minister.

Zagrebskim »Novostim« je odvzela avstrijska vlada poštni debi za eno leto.

V neki kemični tvornici v Nemški Šleziji je prišlo do eksplozije in je bila tvornica popolnoma uničena.

V rudniku Lambrechies je nastala nova eksplozija, vsled katere je bilo ubitih vseh 15 reševalcev.

600 turških dijakov je bilo od izpitov izključenih, ker se niso naučili nobenega tujega jezika. Njih pritožba je bila zavrnjena. Mala Turčija zahteva samo sposoben in naobražen naraščaj.

Stalne zračne vlake med Moskvo in Krimom nameravajo vpeljati sovjeti, ker so se prvi poizkusi z zračnim vlakom obnesli. No mečeno motorno letalo je priklopljenih 3 do 4 brezmotornih letal, ki se odklopijo

nad mestom, v katero so namenjeni potniki. Vsa odklopljena letala so povsod gladko pristala.

Adria prašek je boljši

Proračun Zbornice za TOI potrjen

Proračun Zbornice za TOI za leto 1934 je finančni minister potrdil. Proračun izkazuje 3.165.000 Din dohodkov in 2 milj. 994.000 izdatkov in torej 161.959 blagajniške rezerve. Obenem je finančni minister potrdil pobiranje 10% zbornične doklade na osnovni davek od pridobnine kakor tudi na osnovni družbeni davek, oziroma na minimalni 1,2% družbeni davek.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 16. maja objavlja med drugim: Uredbo o višini, načinu ubiranja in kontroli pri pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje — Navodilo o pobiranju taks za obnovo spora pri upravnem sodišču ali državnem svetu — Razveljavljenje oprostitev glede plačevanja taks — Dopolnitev predpisa I. odstavka točke 6. čl. 5. zakona o taksah — Razglas banske uprave o odobritvi proračuna Zbornice za TOI — Razglasi banske uprave o razpisu občinskih volitev za občine Bočna, Gotovlje in Velenje — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Adria prašek je boljši

Program ljubljanske radio postaje

Nedelja, dne 20. maja. 8.15: Poročila — 8.30: Gimnastika (Pustišek Ivko) — 9.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 10.: Zdravstvo: Delavstvo in alkoholizem (Puhar Leopold) — 10.30: Radijski orkester, vmes operetni vložki, poje gđ. Ivica Cankarjeva — 12.00: Čas, Iz vseh kotičkov naše domovine (reproduciran koncert) — 16.00: Negovanje volne pri angora kuneih (Kuntare Vilko) — 16.30: Koncert Bežigradskega pevskega društva. Vmes radijski orkester — 20.00: Prenos opere iz Ljubljane. V odmoru čas in poročila.

Ponedeljek, dne 21. maja. 8.30: Plošče — 9.00: Orgelski koncert, izvaja Blaž Arnič — 9.30: Versko predavanje (p. Regalat Čebulj) — 10.00: Prenos iz stolnice — 11.00: Radijski orkester — 11.30: Leto 1934 na slov. avtomobilskem trgu (gosp. Pipenbacher) — 12.00: Čas, za ples in poskok (revija stare in moderne plesne glasbe) — 16.00: Državljska vzgoja odrasle mladine (prof. Krošl. J.) — 16.30: Dolinškov šramel kvartet, vmes reproduc. koncert vokalnih jazz-kvartetov — 17.30: Narodna odbrana (dr. Cepuder) — 20.30: Prenos opere iz Beograda. V odmoru: Čas in poročila.

Torek, dne 22. maja. 11.00: Solska ura: Koroški Slovenci — 12.15: Koroška narodna reprodukcijska glasba — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, reprodukcijski koncert havajskih kitar — 18.00: Otroški kotiček (ga Medvedova) — 18.30: Čajkovski: Nussknacker Suite (reproduc. koncert) — 19.00: Sokolstvo: Nekaj iz zgodovine telovadbe in kratke pogled v sedanost (Marjan Tratar) — 19.30: Interview z ljubljanskimi fotoamaterji — 20.00: Ruska glasba: Vokalni dueti Verbič-Korenčanova, radijski orkester — 21.30: Citre solo, g. Mezgolits — 22.10: Čas, poročila — 22.30: Angleške plošče.

Narodno gledališče v Ljubljani
Drama, začetek ob 20.

Sobota, dne 19. maja: Gospoda Glembajevi. Gostuje članica osješkega gledališča Sava Severjeva.

Nedelja, dne 20. maja ob pol 21.: Slehernik. (Na Kongresnem trgu.)

Ponedeljek, dne 21. maja ob pol 21.: Slehernik. (Na Kongresnem trgu.)

V primeru slabega vremena:

Nedelja, dne 20. maja: Mojster Anton.

Ponedeljek, dne 21. maja: Bratje Karamzovi.

Torek, dne 22. maja: Zaprt.

Opera, začetek ob 20.

Sobota, dne 19. maja: Traviata, Red C.

Nedelja, dne 20. maja ob 15.: Pri belem konjičku. Na terasi hotela Tivoli.

Ponedeljek, dne 21. maja ob 15.: Gorenjski slavček. Na terasi hotela Tivoli.

Torek, dne 22. maja: Zaprt.

Kako se najuspešneje
in zastonj pobija brezposelnost?

Z novimi posojili denarnih zavodov, ki bodo dala kruha in zaslužka trgovini, industriji, obrtu, delavcem in kmetovalcem.

Zato nalagajte Vaš denar v

MESTNO
HRANILNICO
LJUBLJANSKO

PREŠERNOVA ULICA 3.

ki je največja jugoslov. samoupravna hranilnica (vloge 420 mil. Din). in Vam nudi popolno varnost, ugodno obrestovanje ter izplačuje nove vloge, vložene po 1. jan. 1933, vedno v vsakem obsegu

Parketne deščice, trstje za strope, asfaltno strešno lepenko, bitumenjuto za izolacijo, bitumen, lesni cement, karbolinej, strešni lak

in razna izolacijska sredstva proti vlagi dobite najceneje pri tvrdki
JOS. PUH, Ljubljana Gradaška ulica 22
Telefon šte. 25-13

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovski
Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-53 Rimska cesta 2 Gregorčičeva ulica 5

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani

Preds. opr. šte. 268. I/K

V Ljubljani, dne 12. maja 1934.

Vabilo

na

XIII. REDNI OBČNI ZBOR
POKOJNINSKEGA ZAVODA

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 10. junija 1934, ob 9. uri dopoldne
v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani

DNEVNI RED:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo revizorjev za preizkušnjo računskih zaključkov za leto 1933.
3. Sklepanje o letnem poročilu upravnega odbora za leto 1933. in njegovi odvezi.
4. Določitev zneska za podpore po paragrafu 6. pravilnika o draginjskih dokladah.
5. Določitev zneska za podpore brezposelnih zavarovancev v smislu paragrafa 37., točka 8. statuta.
6. Slučajnosti.

Predsednik Pokojninskega zavoda za nameščence:

Dr. BALTIC I. r.

OPOMBA: Občni zbor je sklepčen, ako je od vsake skupine (službodajalcev in nameščencev) navzoča vsaj ena tretjina izvoljenih delegatov (§ 34., točka 3. statuta). Ako je občni zbor nesklepčen, se mora vršiti v 6 tednih drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki sklepa potem o predmetih dnevnega reda veljavno brez ozira na število navzočnih članov (§ 34., točka 4. statuta). Sklepa se z absolutno večino oddanih veljavnih glasov (§ 34., točka 5. statuta).

Trgovci in industrijci!

Trgovski

list

se priporoča za
inseriranje!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni listi hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur